

AE-123

April-2015

T.Y. B.Com.

Paper-V

Advance Accountancy & Auditing – V

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂરી ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

વિભાગ- I

1. અકબર લિમિટેડના 2012 અને 2013ના વર્ષના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

11

જવાબદારીઓ	2012 ₹	2013 ₹	મિલકતો	2012 ₹	2013 ₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક ₹ 10નો શેર)	3,60,000	5,50,000	પાઘડી	80,000	60,000
સામાન્ય અનામત	1,50,000	80,000	પ્લાન્ટ-યંત્રો	3,50,000	4,80,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,20,000	1,00,000	જમીન-મકાન	2,00,000	1,80,000
10% ના ડિબેંચર	1,00,000	1,50,000	રોકાણો	80,000	70,000
લેણદારો	70,000	50,000	સ્ટોક	50,000	80,000
દેવી-હૂંડી	60,000	75,000	દેવાદારો	70,000	90,000
કરવેરા જોગવાઈ	50,000	75,000	લેણી-હૂંડી	20,000	10,000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	10,000	20,000	રોકડ/બેંક સિલક	70,000	1,28,000
			ડિબેંચર વટાવ	–	2,000
	9,20,000	11,00,000		9,20,000	11,00,000

વધારાની માહિતી :

- વર્ષ દરમ્યાન કંપનીએ સામાન્ય અનામતમાંથી દર ત્રણ શેરદીઠ, એક શેર બોનસ તરીકે આપ્યો હતો.
- વર્ષ દરમ્યાન નવા ડિબેંચરો 8% ના વટાવથી બહાર પાડ્યા હતા.
- વર્ષ દરમ્યાન ₹ 70,000 ની ચોપડે કિંમતના પ્લાન્ટ-યંત્રો 20% ખોટથી વેચ્યા હતા.
- વર્ષ દરમ્યાન પ્લાન્ટ-યંત્રો પર માંડી વાળેલ ઘસારો ₹ 30,000 હતો.
- વર્ષ દરમ્યાન ચૂકવેલા કરવેરા ₹ 35,000 હતાં.

ઉપરની વિગતોને આધારે હિસાબી ધોરણ-3 મુજબ રોકડ પ્રવાહપત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

(a) નાણાકીય પત્રકોની મર્યાદાઓ ચર્ચો.

11

(b) ભંડોળ પ્રવાહ-પત્રક એટલે શું ? તેની ઉપયોગિતા ચર્ચો.

2. આનંદ લિમિટેડનું તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું અને તે જ રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. :

12

નફા-નુકસાન ખાતું

વિગત	₹	વિગત	₹
શરૂઆતનો સ્ટોક	1,68,000	વેચાણ	
ખરીદી	7,20,000	રોકડ 64,000	
મજૂરી	24,000	ઉધાર 11,36,000	12,00,000
કાચો નફો	4,80,000	આખરનો સ્ટોક	1,92,000
	13,92,000		13,92,000
વહીવટી ખર્ચા	1,80,000	કાચો નફો	4,80,000
વેચાણના ખર્ચા	72,000	વ્યાજ	8,000
ડિબેંચર વ્યાજ	24,000	અન્ય આવક	4,000
ચોખ્ખો નફો	2,16,000		
	4,92,000		4,92,000

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	₹	મિલકતો	₹
ઈકિવટી શેરમૂડી	1,50,000	જમીન-મકાન	3,50,000
12% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	90,000	યંત્રો	2,50,000
અનામતો	2,80,000	સ્ટોક	1,92,000
ડિબેંચર	1,60,000	દેવાદારો	90,000
લાંબાગાળાની લોન	1,60,000	લેણી-હૂંડી	23,600
લેણદારો	1,20,000	રોકડ/બેંક સિલક	94,400
દેવી-હૂંડી	32,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	40,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	48,000		
	10,40,000		10,40,000

ઉપરની વિગતો પરથી નીચે જણાવેલા હિસાબી ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો (જરૂરી ગણતરીઓ વર્ષના 360 દિવસોના આધારે કરો)

- (1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (3) સ્ટોક ઉથલાનો દર
- (4) સંચાલન ગુણોત્તર
- (5) ચાલુ ગુણોત્તર
- (6) દેવાદારોનો ગુણોત્તર

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

12

- (1) હિસાબી ગુણોત્તરોનું વર્ગીકરણ
- (2) હિસાબી ધોરણ-20 મુજબ શેરદીઠ કમાણી સમજાવો.
- (3) હિસાબી ગુણોત્તરોનું મહત્વ અને ઉપયોગિતા

3. પાયલ લિમિટેડ અને પાગલ લિમિટેડના તા. 31-3-2014ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતાં : 12

પાકુ સરવૈયું

જવાબદારીઓ	પાયલ લિ. ₹	પાગલ લિ. ₹	મિલકતો	પાયલ લિ. ₹	પાગલ લિ. ₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક ₹ 100 નો તેવા પૂરા ભરાયેલા શેર)	10,00,000	8,00,000	જમીન-મકાન પ્લાન્ટ-યંત્રો રોકાણો	2,50,000 4,50,000 70,000	5,55,000 — 50,000
જામીનગીરી પ્રિમિયમ	50,000	60,000	ફર્નિચર	30,000	80,000
સામાન્ય અનામત	1,10,000	30,000	સ્ટોક	3,10,000	3,50,000
નફા-નુકસાન ખાતું	30,000	20,000	દેવાદારો	1,50,000	2,00,000
10% ના ડિબેંચર	—	3,60,000	બેંક સિલક	1,80,000	1,60,000
લેણદારો	2,50,000	1,50,000	બાંધધરી કમિશન	—	25,000
	14,40,000	14,20,000		14,40,000	14,20,000

પાયલ લિમિટેડે, પાગલ લિમિટેડનો ધંધો ઉપરની તારીખે ખરીદ્યો. સમાવેશની વિગતો નીચે મુજબ હતી :

- (1) પાયલ લિ., પાગલ લિ. ના રોકાણો સિવાયની તમામ મિલકતો અને દેવાં લઈ લેશે.
- (2) મિલકતોનું પુનઃમૂલ્યાંકન નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવ્યું :
જમીન-મકાન ₹ 7,50,000, ફર્નિચર ₹ 1,00,000, સ્ટોક 20% ઘટાડેલી કિંમતે અને દેવાદારો 10% વટાવે લીધા.
- (3) 10% ના ડિબેંચર હોલ્ડરોને 10% પ્રિમિયમ ચૂકવવા 12% ના નવા ડિબેંચર 10% ના વટાવે આપવામાં આવ્યા.
- (4) ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોને પાગલ લિ.માં ધારણ કરેલા પાંચ ઈક્વિટી શેરના બદલામાં દરેક ₹ 100 નો તેવા ચાર ઈક્વિટી શેર ₹ 110 ના બજાર ભાવે આપશે.
- (5) પાગલ લિમિટેડના દરેક ઈક્વિટી શેરદીઠ ₹ 20 રોકડા આપશે.
- (6) રોકાણો ₹ 40,000માં વેચવામાં આવ્યા.
- (7) પાગલ લિમિટેડનો વિસર્જન ખર્ચ ₹ 10,000 પાયલ લિમિટેડે ચૂકવ્યો.

ઉપરની માહિતી પરથી પાગલ લિમિટેડનો ચોપડે માલમિલકત નિકાલ ખાતું અને ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોનું ખાતું તૈયાર કરો તથા પાયલ લિમિટેડના ચોપડે સમાવેશ પછીનું પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- (a) ખરીદી સ્વરૂપ અને વિલીનીકરણ સ્વરૂપના સંયોજન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 12
- (b) વિલીનીકરણ સ્વરૂપનું સંયોજન સમજાવો અને આવા વિલીનીકરણ સ્વરૂપના સંયોજન માટેની પાંચ શરતો હિસાબી ધોરણ-14 અનુસાર જણાવો.

વિભાગ- II

4. નીચેના અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો. (ગમે તે બે) 12
- (1) બોનસ શેર બહાર પાડવા.
 - (2) રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પરત કરવી.
 - (3) શેર ફેરબદલીનું ઓડિટ
 - (4) શેર વટાવથી બહાર પાડવા
5. ગમે તે બેના જવાબ આપો : 13
- (1) ઓડિટ અહેવાલ અને ઓડિટ પ્રમાણપત્ર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (2) ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા ચાલતી હોસ્પિટલનો ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો.
 - (3) “કોઈપણ સંજોગોમાં મૂડી નફામાંથી ડિવિડન્ડ જાહેર કરી શકાય નહિ.” ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.
 - (4) ધંધાને ધિરાણ કરવા માંગતી બેંક વતી અન્વેષણ કેવી રીતે કરશો ?
6. સાચાં વિકલ્પની પસંદગી કરો : 10
- (1) નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ, તે જાહેર કર્યાના _____ દિવસ પછી, તે અંગેના ખાસ નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડના ખાતામાં જમા કરાવી દેવાનું રહેશે.

(a) 30	(b) 42
(c) 37	(d) 60
 - (2) જ્યારે હિસાબોમાં થયેલ ગોટાળા અંગેનું અન્વેષણ કરવાનું હોય તે અંગે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?
 - (a) બનાવટી ખરીદીની નોંધ કરીને નફો ઓછો કરી શકાય છે.
 - (b) મૂડીખર્ચ ને મહેસુલી ખર્ચ ગણીને નફો વધારી શકાય છે.
 - (c) સામાન્ય રીતે ધંધામાં ડિરેક્ટરો કે માલિકો દ્વારા જ આવો દગો કરવામાં આવે છે.
 - (d) સ્ટોકનું મૂલ્ય વધુ આંકીને અને કાલ્પનિક વેચાણની નોંધ કરીને નફો વધારી શકાય છે.
 - (3) નાણાકીય વર્ષ પુરું થયા પછી કેટલા સમયમાં કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો વાર્ષિક સામાન્ય સભામાં રજૂ કરવા પડે ?
 - (a) ત્રણ માસમાં
 - (b) છ માસમાં
 - (c) ત્યાર પછીના નાણાકીય વર્ષના અંત પહેલાં ગમે ત્યારે
 - (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
 - (4) ઓડિટરે ખામીવાળો અહેવાલ આપ્યો હોય તો તેનું પરિણામ નીચે મુજબ આવે છે :
 - (a) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરે રાજીનામું આપવું પડે છે.
 - (b) મધ્યસ્થ સરકાર કંપનીના ડિરેક્ટરોને દંડ કરી શકે છે.
 - (c) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સે પોતાના અહેવાલમાં ખામીઓનો જવાબ આપવો પડે છે.
 - (d) જે માન્ય શેરબજારમાં કંપનીના શેર નોંધાયા હોય તે શેરબજાર તેની માન્યતા રદ કરે છે.
 - (5) ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરતાં પહેલાં નીચેના પૈકી કઈ બાબત મેળવવી જરૂરી નથી ?
 - (a) આંતરિક અંકુશની પદ્ધતિ
 - (b) અગાઉના ઓડિટરનો અહેવાલ
 - (c) હરીફો દ્વારા અપનાવાયેલ હિસાબી પદ્ધતિ
 - (d) ધંધાની કે સંસ્થાની ટેકનિકલ બાબતો

AE-123

April-2015

T.Y. B.Com.**Paper-V****Advance Accountancy & Auditing****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Show necessary calculations in support of your answer.

Section – I

1. Following are the Balance Sheets of Akbar Ltd. for the year 2012 and 2013 :

11

Liabilities	2012 ₹	2013 ₹	Assets	2012 ₹	2013 ₹
Equity Share capital (₹ 10 each)	3,60,000	5,50,000	Goodwill	80,000	60,000
General Reserve	1,50,000	80,000	Plant – Machinery	3,50,000	4,80,000
Profit & Loss A/c.	1,20,000	1,00,000	Land – Building	2,00,000	1,80,000
10% Debentures	1,00,000	1,50,000	Investments	80,000	70,000
Creditors	70,000	50,000	Stock	50,000	80,000
Bills Payable	60,000	75,000	Debtors	70,000	90,000
Provision for taxes	50,000	75,000	Bills Receivable	20,000	10,000
Unpaid expenses	10,000	20,000	Cash & Bank Balance	70,000	1,28,000
			Debentures Discount	–	2,000
	9,20,000	11,00,000		9,20,000	11,00,000

Additional Information :

- (1) Bonus shares of one share for every three equity shares were issued by capitalizing general reserve during the year.
- (2) New debentures were issued at 8% discount during the year.
- (3) Plant – Machinery having book value of ₹ 70,000 was sold at 20% loss during the year.
- (4) Depreciation written off during the year on Plant – Machinery ₹ 30,000.
- (5) During the year tax was paid ₹ 35,000.

From above mentioned particulars, prepare : Cash Flow Statement as per Accounting Standard No. 3.

OR

- (a) Discuss the limitations of Financial Statements.
- (b) What is Fund Flow Statement ? Discuss its utility.

11

2. The following are the summarized Profit & Loss A/c. of Aanand Limited for the year ending 31st March 2014 and the Balance Sheet as on that date :

12

Profit & Loss A/c.

Particular	₹	Particular	₹
To Opening Stock	1,68,000	By Sales	
To Purchases	7,20,000	Cash	64,000
To Wages	24,000	Credit	<u>11,36,000</u>
To Gross Profit	4,80,000	By Closing Stock	1,92,000
	13,92,000		13,92,000
To Administrative Expenses	1,80,000	By Gross profit	4,80,000
To Selling Expenses	72,000	By Interest	8,000
To Interest on Debentures	24,000	By Other Income	4,000
To Net Profit	2,16,000		
	4,92,000		4,92,000

Balance Sheet

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity share capital	1,50,000	Land – Building	3,50,000
12% Preference Share Capital	90,000	Machinery	2,50,000
Reserves	2,80,000	Stock	1,92,000
Debentures	1,60,000	Debtors	90,000
Long term loan	1,60,000	Bills Receivable	23,600
Creditors	1,20,000	Cash & Bank Balance	94,400
Bills Payable	32,000	Preliminary Expenses	40,000
Bank Overdraft	48,000		
	10,40,000		10,40,000

From the above particulars, compute the following accounting ratios. (The necessary calculations should be based on taking 360 days in a year)

- (1) Gross Profit Ratio
- (2) Net Profit Ratio
- (3) Stock Turnover Ratio
- (4) Operating Ratio
- (5) Current Ratio
- (6) Debtors Ratio

OR

Write short notes on : (any two)

12

- (1) Classification of Accounting Ratios.
- (2) Explain earnings per share as per AS-20.
- (3) Importance and utility of Accounting Ratios.

3. The Balance Sheets of Payal Ltd. and Pagal Ltd. as on 31st March, 2014 are as follows :

Balance Sheets

Liabilities	Payal Ltd. ₹	Pagal Ltd. ₹	Assets	Payal Ltd. ₹	Pagal Ltd. ₹
Equity Share Capital (fully paid equity shares of ₹ 100 each)	10,00,000	8,00,000	Land – Building	2,50,000	5,55,000
			Plant-Machinery	4,50,000	–
			Investments	70,000	50,000
Securities Premium	50,000	60,000	Furniture	30,000	80,000
General Reserve	1,10,000	30,000	Stock	3,10,000	3,50,000
Profit & Loss A/c.	30,000	20,000	Debtors	1,50,000	2,00,000
10% Debentures	–	3,60,000	Bank	1,80,000	1,60,000
Creditors	2,50,000	1,50,000	Underwriting Commission	–	25,000
	14,40,000	14,20,000		14,40,000	14,20,000

Payal Ltd. acquired the business of Pagal Ltd. On the above date The conditions of absorption were as follows :

- (1) Payal Ltd. took over all assets and liabilities of Pagal Ltd. except investments.
- (2) Assets were valued as follows :
Land – Building ₹ 7,50,000, Furniture ₹ 1,00,000, Stock was taken over at 20% reduced value and Debtors were taken over at 10% discount.
- (3) 12% Debentures were issued at 10% discount to pay 10% debenture holders at a premium of 10%.
- (4) Payal Ltd. will give four equity shares (of ₹ 100 each) at market price of ₹ 110 against five equity shares of Pagal Ltd.
- (5) ₹ 20 in cash will be paid to each equity share of Pagal Ltd.
- (6) Investments were sold for ₹ 40,000.
- (7) Liquidation expenses of ₹ 10,000 of Pagal Ltd. were paid by Payal Ltd.

Prepare Realisation Account and Equity Shareholder's Account in the books of Pagal Ltd. and prepare Balance Sheet of Pagal Ltd. after absorption was over.

12

OR

- (a) Give difference between Amalgamation of merger method and purchase method.
- (b) Explain Amalgamation in the nature of Merger. Give five conditions to be satisfied in amalgamation so that it is said to be merger as per Accounting Standard 14 (AS-14).

Section – II

4. Discuss the duties of an auditor : (any **two**) **12**
- (1) Issue of Bonus Shares
 - (2) Redemption of Redeemable Preference Share Capital.
 - (3) Share Transfer Audit
 - (4) Issue of shares at a Discount
5. Answer any **two** : **13**
- (1) Distinguish between Audit Report and Audit Certificate.
 - (2) Prepare Audit Programme of a Hospital run by a charitable trust.
 - (3) “In no case, dividend can be declared from the capital profit”. Critically evaluate.
 - (4) How will investigate on behalf of a bank who intends to lend money to the business ?
6. Select correct answer : **10**
- (1) Unpaid dividend should be transferred to a special unpaid Dividend A/c. after _____ days of declaration of dividend.
 - (a) Thirty
 - (b) Forty two
 - (c) Thirty seven
 - (d) Sixty
 - (2) Which of the following statements is not correct in regard to “Investigation when fraudulent manipulation of accounts is suspected ?
 - (a) The profit can be deflated by recording fictitious purchases.
 - (b) The profit can be inflated by treating capital expenses as revenue expense.
 - (c) Generally such frauds are committed by the owners or directors of the business.
 - (d) The profit can be inflated by over-valuation of stock by entering fictitious sales.
 - (3) After the end of financial year, within how much time, Final Accounts of a company should be presented in Annual General Meeting ?
 - (a) Three months
 - (b) Six months
 - (c) At any time before the end of next financial year
 - (d) None of above
 - (4) If the auditor has given a qualified report the following consequences may results
 - (a) The Board of Directors have to resign.
 - (b) The Central Government may impose a fine on directors.
 - (c) The Board of Directors have to give reply to such qualifications in its Board’s Report.
 - (d) The recognized stock exchange on which company’s shares are listed would revoke listing.
 - (5) Which one of the following details is not required to be obtained before preparing an audit programme ?
 - (a) System of Internal Check
 - (b) Report of previous auditor
 - (c) Accounting system adopted by the competitors
 - (d) Technical details of business or institution.